

VÝBĚROVÁ REŠERŠE

Z PEDAGOGICKÉ BIBLIOGRAFICKÉ

DATABÁZE

ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ



NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

BŘEZEN

Případné dotazy ohledně přístupu k plným textům níže uvedených zdrojů prosím směřujte na studovna@npmk.cz.

1.

25 rokov bolonského procesu vo vysokoškolskom vzdelávaní = 25 years of the Bologna Process in higher education / Dagmar Lesáková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 35, č. 4 (2024), s. 9-21.

Předmětem studie je hodnocení 25 let trvajících boloňského procesu ve vysokoškolském vzdělávání, který začal podpisem Boloňské deklarace v roce 1999. Cílem tohoto procesu bylo vytvořit větší soudržnost a kompatibilitu vysokoškolských systémů v Evropě a podpořit vzájemné uznávání diplomů, kvalitu vzdělávání a spolupráci mezi institucemi. Studie hodnotí dosažené výsledky, například implementaci tříúrovňového vzdělávacího systému a Evropského systému přenosu kreditů. I přes to, že proces přinesl značné pokroky, studie upozorňuje na problémy, jakými jsou nedostatečné finanční prostředky a selektivní implementace závazků.

univerzita ; vysoká škola ; vysoké školství ; spolupráce mezi univerzitami ; finance ; rozpočet ; výzkum ; výsledek výzkumu ; Evropa ; 1999

<http://katalog.npmk.cz/documents/538568>

2.

Gleich hohe Türme : mit einer "Kartenabfrage" werden Terme und Gleichungen gesammelt und in einem "Cluster" nach Merkmalen sortiert / [Věže stejné výšky : s "testováním pomocí karet" jsou shromažďovány a následně v "klastru" tříděny termíny a rovnice podle svých vlastností] / Anna-Sophia Bock, Kim Laura Rusch -- ger -- Obsahuje bibliografický odkaz

In: Grundschule Mathematik -- ISSN 1613-9909 -- Roč. 2023, č. 78 (3. Quartal) (2023), s. 12-15.

Autorky představují vyučovací hodinu matematiky pro 1. ročník základní školy. Ústřední otázkou je, jak lze postavit stejně vysoké věže, použijí-li se stavebnicové kostky různých barev. Děti si zapisují zvolené kombinace na kartičky, porovnávají je a učí se při tom sčítat. Tento proces pomáhá, formou hry, porozumět struktuře matematických operací a vztahům mezi čísly.

matematika ; počáteční počítání ; didaktická hra ; didaktická učební pomůcka ; základní škola ; ročník 1 ; rovnice

<http://katalog.npmk.cz/documents/539244>

3.

Jugend relational denken? : historische Kontinuitäten und neue Herausforderungen für jugendtheoretische Konzepte / [Pojímat mládež relativně? : historické kontinuity a nové výzvy pro koncepty k teoriím mládeže] / Cathleen Grunert, Merle Hummrich -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik -- ISSN 0044-3247 -- Roč. [70], č. 70. Beiheft (März 2024) (2024), s. 15-31.

Příspěvek se věnuje pojmu "mládež", jenž zahrnuje životní cyklus mezi dětstvím a dospělostí. Upozorňuje na skutečnost, že množství změn, které v této fázi života probíhá, jsou jedním pojmem těžko uchopitelné. Představeny jsou teoretické koncepty mládeže historickým pohledem, počínaje dvacátými léty 20. století, i aktuální koncepty. V příspěvku je hledána odpověď na otázku, do jaké míry může být "mládež" vůbec pojímána jako teoretický koncept integrující aktuální tendence - proměnu generačních uspořádání, společenské výzvy a sociální nerovnosti v jejich různosti. Zkoumány jsou různé proudy jednotících přístupů v teoriích mládeže. Představen je koncept "prostoru možností", jenž zohledňuje generační ukotvení i nerovné podmínky dospívání.

mládež ; pojem ; koncepce ; teorie ; generační vztahy ; historické hledisko ; společenská změna ; sociální nerovnost ; puberta ; 1920-

<http://katalog.npmk.cz/documents/538781>

4.

Jugend(kultur) und Widerstand : Reflexionen vor dem Hintergrund migrationsgesellschaftlicher Verhältnisse / [Mládež (a její kultura) a odpor : reflexe na pozadí migračních společenských vztahů] / Merle Hinrichsen -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik -- ISSN 0044-3247 -- Roč. [70], č. 70. Beiheft (März 2024) (2024), s. 167-183.

Článek se věnuje konceptu odporu, jenž je v rámci výzkumu mládeže a její kultury využíván k analýze chování mládeže a jejího potenciálu zasazovat se o sociální změny. Pokud jde o mládež s migračním pozadím, nabízí se možnost interpretovat životní přístup a chování mladistvých jako formu odporu vůči diskriminaci. Autorka článku upozorňuje na skutečnost, že dosavadní výzkumy nezohledňovaly v dostatečné míře zkušenosti a formy odporu mladých žen. Ve svém článku se proto věnuje biografické analýze životních příběhů mladých žen jiné než bílé barvy pleti. Vyplývá z ní poznání, že se zkušenosti s diskriminací a (každodenní) praktiky odporu propojují a jsou potenciálem k mocenským bojům, snahám o dominanci a ke společenským proměnám.

mládež ; kultura ; migrant ; odpor ; koncepce ; diskriminace ; biografie ; analýza ; žena ; společenská změna ; životní příběh

<http://katalog.npmk.cz/documents/538804>

5.

Mathe darstellend vernetzen : die Kinder zur eigenständigen Entwicklung und Verbindung von Darstellungen zu mathematischen Begriffen anregen / [Matematické propojování skrze představivost : jak u dětí podnítit samostatný rozvoj a schopnost propojovat, skrze představivost, matematické pojmy] / Silke Ruwisch -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschole Mathematik -- ISSN 1613-9909 -- Roč. 2023, č. 77 (2. Quartal) (2023), s. 2-3.

Teoretický článek uvádí číslo časopisu, jehož tématem je představivost v matematice. Autorka článku vychází z teorie J. Brunera, který charakterizoval tři úrovně představivosti, a aplikuje ji na matematické učení v primárním vzdělávání. Jde o úroveň: 1) enaktivní či činnostní (např. žák, který ještě neumí spočítat výsledek $2 + 3$, zvedne dva prsty na jedné ruce, tři prsty na druhé a následně je spočítá), 2) ikonickou či obrazovou (používání obrazových znázornění, např. kruhů, do kterých se malují tečky), 3) symbolicko-jazykovou (používání matematických symbolů a pravidel i přibližného odhadu). Tyto tři úrovně by měly být ve výuce matematiky aktivně propojovány.

matematika ; představivost ; symbol ; počáteční počítání ; teorie ; primární vzdělávání ; Bruner, Jerome S. (Jerome Seymour),

<http://katalog.npmk.cz/documents/539080>

6.

Nevedia alebo sa nechcú učiť študenti vysokých škôl matematiku? = Do university students not know or do they not want to learn maths? / Tomáš Pechočiak -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 35, č. 4 (2024), s. 30-38.

Autor v textu hodnotí matematické vedomosti a kompetence studentů na Fakultě ekonomiky a managementu a Technické fakultě Slovenské zemědělské univerzity v Nitře během školního roku 2023/2024. Studenti vypracovávali domácí a školní písemné práce, přičemž výsledky ukázaly, že domácí úkoly byly hodnoceny lépe než školní. V průměru úspěšnost studentů na fakultách činila přibližně 72-89 % v závislosti na formě hodnocení. Výsledky studie ukazují, že studenti mají problém se systematickým učením matematiky, jež může být důsledkem nízkého zájmu nebo motivace. Přestože byla úspěšnost vysoká, celkové výsledky ukázaly spíše průměrnou úroveň matematických dovedností. Autor se domnívá, že pokud by hodnocení záviselo pouze na zkouškách, úspěšnost by byla ještě nižší.

student ; matematika ; vyučovací předmět ; technická vysoká škola ; vysoká škola ekonomická ; písemná práce ; zkouška ; učení ; motivace učení ; zájem ; výzkum ; výsledek výzkumu ; Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre ; Slovensko ; 2023-2024

<http://katalog.npmk.cz/documents/538589>

7.

Ordnen und anordnen : Ordnung schaffen beim Legen mit ebenen Figuren / [Řadit a uspořádávat : uspořádání při skládání rovinných obrazců] / Miriam M. Lüken -- ger
– Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschole Mathematik -- ISSN 1613-9909 -- Roč. 2023, č. 79 (4. Quartal) (2023), s. 8-11.

Skládání rovinných obrazců je v článku představeno jako základní matematická činnost, která se rozvíjí již v raném dětství. Zkušenosti s geometrickými vlastnostmi tvarů vedou k rozvoji prostorové představivosti. Volným skládáním rovinných útvarů děti (podle svého věku a schopností) utvářejí různě složitá uspořádání a vzory. Článek představuje dvě základní fáze této činnosti, které podporují nejen matematické myšlení, ale i schopnost systematicky organizovat informace: 1) třídění objektů podle určitých kritérií, například podle barvy, tvaru nebo velikosti. 2) proces uspořádání - prostorové řazení objektů, které vytvoří konkrétní vzor nebo strukturu.

matematika ; počáteční počítání ; didaktická hra ; didaktická učební pomůcka ; primární vzdělávání ; rané dětství

<http://katalog.npmk.cz/documents/539248>

8.

Postdigitale Jugendkulturen : zu neuen Formen der Biographisierung / [Postdigitální mládežnické kultury : k novým formám biografizace] / Juliane Engel, Benjamin Jörissen, Jakob Schreiber -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik -- ISSN 0044-3247 -- Roč. [70], č. 70. Beiheft (März 2024) (2024), s. 73-91.

Autoři článků uvádějí do problematiky biografizace, pojem je reflektován z perspektivy kvalitativního pedagogického výzkumu a zasazen je do socio-technologických kontextů. V článku jsou diskutovány a posuzovány zavedené představy o subjektivitě jako o metodologických základech pro biograficky orientovaný výzkum mládeže. Přiblížena je historie biografického výzkumu od 80. let 20. století. Autoři příspěvku pak sledují, jaký potenciál, při výzkumu biografických aspektů mládežnické kultury, mají postdigitální a mediálně teoretické přístupy. Na vybraných příkladech jsou uvedeny podněty pro empirický výzkum kultury mládeže.

mládež ; kultura ; pojem ; koncepce ; teorie ; biografie ; historické hledisko ; pedagogický výzkum ; empirický výzkum ; metodologie ; informační technologie ; 1980-

<http://katalog.npmk.cz/documents/538802>

9.

Študentská angažovanosť v novembri 1989 = Student involvement in November 1989 / Dávid Pelošjan -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 35, č. 4 (2024), s. 4-8.

Článek se věnuje historickému kontextu protikomunistických demonstrací a jejich vlivu na politické změny v roce 1989. Popisuje úlohu studentů a mladé generace, jež se zapojila do protestů proti režimu, a rozdíly mezi protesty v Praze a Bratislavě, jež ukazují na různé strategie organizátorů. Ačkoliv revoluce přinesla změny, ne vždy splnila očekávání, což vedlo k nedůvěře v demokratizaci a politickým kompromisům. Článek rovněž zdůrazňuje, že výzvy z listopadu 1989 stále ovlivňují současnou politickou kulturu a společenskou angažovanost.

student ; předvádění ; studentský protest ; revoluce ; demokracie ; politika ; reforma ; Československo ; Sametová revoluce (1989 : Československo) ; 1989

<http://katalog.npmk.cz/documents/538566>

10.

Unterrichten zu "echten" Fragen : Lernen in Erfahrungsräumen : ein Konzept zur Planung schülerorientierten, kognitiv aktivierenden Sachunterrichts / [**Výuka podle "těch pravých" otázek : učení s využitím zkušeností : koncept k plánování výuky věcného vyučování, orientované na žáka a vedoucí ke kognitivní aktivaci**] / Claudia Schomaker -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschule Sachunterricht -- ISSN 1437-319X -- Roč. 2024, č. 104 (4.Quartal) (2024), s. 2-3.

Úvodní článek k tematickému číslu časopisu, věnovanému otázkám a dialogům ve věcném vyučování, se v teoretické rovině soustředí na možnosti vedení výuky, jejíž cílem je probudit u žáků opravdový zájem o vyučované téma. Namísto "triviálních" otázek, kde jsou odpovědi předem dané, navrhuje "skutečné" otázky, které vyžadují kritičnost, ověřování i zpochybňování daného jevu. Tímto způsobem se vytvářejí vzdělávací příležitosti, které umožňují kognitivní aktivaci žáků i rozvoj jejich odborných znalostí.

otázka ; zájem ; žák ; věcné vyučování ; první stupeň ; základní škola ; kritičnost ; poznávací proces ; znalost ; kognitivní vývoj

<http://katalog.npmk.cz/documents/539005>

11.

Von den Fragen der Kinder ausgehen : zur Bedeutsamkeit des Anbahnens einer Fragehaltung im Sachunterricht / [**Vycházet z dětských otázek : k významu kladení otázek a přístupu k nim ve věcném vyučování**] / Claudia Schomaker -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschule Sachunterricht -- ISSN 1437-319X -- Roč. 2024, č. 104 (4.Quartal) (2024), s. 35-39.

Autorka článku se věnuje výuce vystavěné na otázkách žáků, které považuje za "ty pravé" otázky pro věcné vyučování na ZŠ. Jde o otázky, které ukazují skutečný dětský zájem a hledání odpovědí na ně vede k dalším otázkám a novým odpovědím. Takovýto proces zkoumání umožňuje rozvíjet schopnosti a porozumět i složitějším tématům. Součástí článku je příklad strukturovaného rozhovoru ve vyučovací hodině, který slouží ke kognitivní aktivaci žáků.

otázka ; zájem ; žák ; věcné vyučování ; první stupeň ; základní škola ; kognitivní vývoj ; poznávací proces ; porozumění

<http://katalog.npmk.cz/documents/539067>

12.

Von der Methode aus gedacht : Mathe macht Methode/ [Přemýšlení o metodě : smysl metod v matematice] / Arne Pöhls-Stöwesand -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschule Mathematik -- ISSN 1613-9909 -- Roč. 2023, č. 78 (3. Quartal) (2023), s. 2-3.

Autorka článku předesílá, že metody by neměly být používány samoúčelně, ale vždy s ohledem na to, zda jsou uzpůsobeny k dosažení cíle. Představena je vyučovací metoda Quattro Stationi: žákům jsou určena stanoviště s různými úkoly (házení míčků do kelímků s čísly, signály Morseovy abecedy - blikání svítilnou aj.), přičemž během vyučovací hodiny by měli splnit alespoň čtyři z nich. Autorka článku se zamýšlí nad funkčností metody a nad tím, jaké úkoly by měla stanoviště obsahovat a jak by úkoly měly být propojeny, tak, aby představovaly přínos pro výuku matematiky.

matematika ; vyučovací metoda ; cíl výuky ; počáteční počítání ; primární vzdělávání ; funkčnost

<http://katalog.npmk.cz/documents/539219>

13.

Vplyv pandémie Covid-19 na vysokoškolské štúdium = Impact of the Covid-19 pandemic on higher education / Denisa Pažitková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 35, č. 4 (2024), s. 21-29.

Autorka se v článku zaměřuje na vliv pandemie covidu-19 na vysokoškolské studium na Slovensku, přičemž vychází z dat z mezinárodního průzkumu EUROSTUDENT 8. Analýza se soustředí na klíčové aspekty studia, například trvání studia, studijní prospěch, motivaci, kvalitu výuky, sociální interakci a rovnováhu mezi studiem a jinými povinnostmi. Výsledky ukazují, že pandemie měla různý dopad na různé skupiny studentů, přičemž největší negativní vlivy byly pozorovány v oblasti kontaktů s ostatními studenty a motivace. Naopak studijní prospěch se ve

srovnání s předchozími roky zlepšil, což může být důsledkem flexibilnějších metod hodnocení a více času na studium.

univerzita ; vysoká škola ; vysoké školství ; délka studia ; motivace učení ; výuka ; sociální interakce ; covid-19 ; pandemie ; působení ; výzkum ; výsledek výzkumu ; Evropa ; 2020-2022

<http://katalog.npmk.cz/documents/538570>

14.

Weiterzählen mit Pfiff : von einer Zahl zur nächsten in Zahlenfolgen und Reihen / [Počítání, jež má šmrnc : od jednoho čísla k dalšímu v číselných posloupnostech a řadách] / Simone Reinhold

-- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschole Mathematik -- ISSN 1613-9909 -- Roč. 2023, č. 76 (1. Quartal) (2023), s. 4-7.

Autorka článku předkládá návrhy k zajímavému počítání a objevování různých typů číselných posloupností a řad, které se objevují v nejrůznějších variacích. Hledání pravidel, která určují číselnou posloupnost, se ve výuce matematiky v prvních ročnících ZŠ opírá o základní aritmetické operace. Při hledání souvislostí si žáci nejprve všimají jednotlivých vzorců a nalezená pravidla postupně zobecňují. Autorka upozorňuje i na možnost propojit aritmetické a geometrické aspekty a využít tak různých úrovní znázornění, vzájemně souvisejících.

matematika ; číselný pojem ; pravidlo ; počáteční počítání ; základní škola ; první stupeň ; vzor ; aritmetika ; geometrie

<http://katalog.npmk.cz/documents/539079>

15.

Wetterdaten aufbereiten : mit Kindern offizielle Datensätze betrachten und sie im Kontext des Klimawandels aufbereiten und angemessen darstellen / [Zpracování meteorologických dat : jak s dětmi zkoumat oficiální datové sady a zpracovávat je v kontextu změny klimatu a vhodně je prezentovat] / Ben Weiß -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschole Mathematik -- ISSN 1613-9909 -- Roč. 2023, č. 77 (2. Quartal) (2023), s. 28-31.

Tématem článku je meteorologie a zpracování reálných meteorologických dat v hodinách matematiky ve 4.-6. ročníku ZŠ. Uveden je názorný příklad výuky, kdy se žáci seznámí s historickými meteorologickými daty Německé meteorologické služby, jež jsou symbolicky znázorněna v souboru Excel. Tato data jsou společně ve třídě prodiskutována a poté různými způsoby, například pomocí diagramů či grafů, zpracována. Učitel zároveň objasňuje základní pojmy z oblasti meteorologie.

matematika ; základní škola ; meteorologie ; zpracování dat ; diagram ; graf ; pojem ; prezentace ; Německo ; ročník 4 ; ročník 5 ; ročník 6

<http://katalog.npmk.cz/documents/539216>